

Bodemrisicodocument

Jorritsma Pluimvee B.V.
Hoarnestreek 10
Tzummarum

Colofon:

Opdrachtgever: Jorritsma Pluimvee B.V.
Hoarnestreek 10
8851 RN TZUMMARUM

Contactpersoon: [redacted]

Uitgevoerd door: Pietersma en Spoelstra ROM bv te Drogeham
Contactpersoon: [redacted]
Telefoon: 0512-369900
Telefax: 0512-369901
Email: [redacted]@psrom.nl
Projectnummer: 55400/TV/JP/074

Datum: Drogeham, 10 mei 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Opzet van het rapport	4
2. Potentieel bodembedreigende activiteiten	5
3. Toetsing aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming	7
3.1 Bodemrisico checklist	7
3.2 Analyse van de toetsing	10
4. Incidentenmanagementplan	11
4.1 Inleiding	11
4.2 Noodprocedures	11
4.3 Instructie aanwezige werkzame personen	12
5. Conclusie	13
Bijlage I	14
Bijlage II	15

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij Jorritsma Pluimvee B.V. te Tzummarum wordt pluimvee gehouden en mest verwerkt. De inrichting is in de basis een vleeskuikenhouderij met een omvang van 417.300 vleeskuikens, verdeeld over 12 stallen. Daarnaast houdt de inrichting zich bezig met:

- de conversie van mest en co-stromen via een vergisterinstallatie in bruikbare energie ten behoeve van het openbaar net en warmte ten behoeve van de verwarming van de pluimveestallen, het vergistingsproces en het verwerkingsproces van digestaat;
- de verwerking van het vrijkomende digestaat uit het vergistingsproces tot bruikbare producten;
- het samenstellen (doseren, malen en mengen) van veevoeder voor het pluimvee;
- het opwekken van windenergie.

De randvoorwaarden waaronder deze activiteiten mogen worden uitgevoerd worden vastgelegd in een vergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Aan deze vergunning worden onder andere voorschriften verbonden om bodemverontreiniging te voorkomen.

De nationale beleidslijn, gericht op het voorkomen van nieuwe bodemverontreiniging is uitgewerkt in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB). Met de NRB kunnen bodembeschermende maatregelen en voorzieningen binnen de inrichting worden beoordeeld.

Op grond van de NRB dient er, bij bodembedreigende activiteiten en activiteiten met bodembelastende stoffen, een dusdanig niveau aan bodembeschermende voorzieningen en maatregelen aanwezig te zijn binnen een inrichting, dat sprake is van een 'verwaarloosbaar bodemrisico', dit kan op verschillende manieren worden bereikt. Om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen geeft de NRB een aantal mogelijkheden. Eén van deze mogelijkheden is dat ruimten waar bodembedreigende activiteiten plaatsvinden voorzien worden van een vloestofdichte vloer waarbij een Verklaring Vloestofdichte Voorziening is afgegeven, de zogenaamde PBV-verklaring. De NRB geeft de mogelijkheid om ook nog op andere manieren te komen tot een verwaarloosbaar risico (bodemrisico categorie A). Eén van deze methodes is het opstellen van een incidentenmanagementplan. Dit incidentenmanagementplan is opgesteld voor de mogelijkheid dat ondanks de getroffen voorzieningen en maatregelen, door falen van procesapparatuur en/of onjuist menselijk handelen, stoffen vrij komen die de bodem kunnen belasten.

Incidentenmanagement is er op gericht:

- mogelijke incidenten te onderkennen;
- voorzieningen en procedures zo in te richten dat het optreden van onderkende incidenten zo veel mogelijk wordt voorkomen;
- faciliteiten in te richten om bij incidenten
 - het vrijkomen van stoffen te stoppen,
 - vrijgekomen stoffen op te ruimen,
 - verdere verspreiding c.q. indringing in de bodem van stoffen tegen te gaan,
 - ingeval bodembelasting is opgetreden, de bodem (te laten) herstellen,

- na opgetreden incidenten de oorzaak daarvan te achterhalen en zo mogelijk de voorzieningen en maatregelen zo aan te passen dat de kans op herhaling van het incident wordt geminimaliseerd.

1.2 Opzet van het rapport

De indeling van het rapport is als volgt. De potentieel bodembedreigende activiteiten worden opgesomd in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 worden de potentieel bodembedreigende activiteiten getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming. Het incidenten-managementplan met de te ondernemen acties wordt uitgewerkt in hoofdstuk 4.

2. Potentieel bodembedreigende activiteiten

Binnen de volgende ruimten van Jorritsma Pluimvee B.V. vinden potentieel bodembedreigende activiteiten plaats:

- op het buitenterrein;
- in de opslagloods;
- in de droogloods;
- in de stallen.

De potentieel bodembedreigende activiteiten zijn in de onderstaande tabel per ruimte aangegeven.

Tabel 2.1 overzicht potentieel bodembedreigende activiteiten

Activiteit	Stoffen	Bedrijfsruimte	Maatregelen
Opslag van dieselolie vullen dieselolietank Aftanken van voertuigen Vullen noodstroomaggregaat	Dieselolie (3.000 liter)	Buitenterrein	Dubbelwandige tank boven een aaneengesloten betonvloer.
Noodstroom aggregaat	Dieselolie	Besturingscontainer	Het aggregaat is voorzien van een interne lekbakconstructie.
Opslag van dierlijke mest	Mest	In kelder opslagloods	Mestdichte kelder
Bedrijfsriolering	Afvalwater	n.v.t	Vloeistofdichte leidingen
Opslag smeerolie	Smeerolie	Buitenterrein	Dubbelwandige tank
Opslag afgewerkte olie	Afgewerkte olie	Buitenterrein	Dubbelwandige tank
Hydrolyseput	Mest en co-producten	Onder de opslagloods	Mestdicht uitgevoerd van aaneengesloten beton

Folie bassin	Digestaat	Buitenterrein	Mestdicht uitgevoerd
Opslag natronloog	Natronloog	IBC in de droogloods	Dubbelwandig
Opslag zoutzuur	Zoutzuur	IBC in de droogloods	Dubbelwandig
Opslag zwavelzuur	zwavelzuur	IBC in de droogloods	Dubbelwandig
Lossen drijfmest, diesel zwavelzuur, zoutzuur en natronloog		Buitenterrein	Vloeistofkerende voorziening
ADR Containers	Diverse stoffen in 3 verschillende adr-classes	Buitenterrein	In de container diverse dubbelwandige IBC's
Werkvoorraad anti-schuimmiddel	Anti-schuimmiddel	IBC in de opslagloods	Dubbelwandig
IBC werkvoorraad zuur	Zuur	IBC in de opslagloods	Dubbelwandig en zuurbestendig
Vergistingstank	Mest en co-producten	Buitenterrein	Mestdicht uitgevoerd
Na-vergistingstanks	Digestaat	Buitenterrein	Mestdicht uitgevoerd
Mengtank	Digestaat	Buitenterrein	Mestdicht uitgevoerd
Opslagtank zwavelzuur	Zwavelzuur	In een zuurbestendige opslagtank	Dubbelwandig
Opslagtank spuiwater	Spuiwater	In een zuurbestendige opslagtank	Dubbelwandig
Verpompen mest, zwavelzuur, anti-vlokmiddel, spuiwater		Buitenterrein	Leidingtransport
Opslagtank ijzersulfaat	Ijzersulfaat	In een verticale tank op het buitenterrein	Dubbelwandig uitgevoerd
Vettank	Vet	In een horizontale tank in de voerfabriek	Dubbelwandig uitgevoerd
Opslagtank ingedroogd digestaat	Digestaat	Verticale tank op het buitenterrein	Dubbelwandig uitgevoerd

WKK installaties		Op het buitenterrein	Gesloten proces
Drooginstallatie digestaat		In de droogloods	Gesloten proces
Opslagtank co-producten	Vloeibare co-producten	Op het buitenterrein	Dubbelwandig uitgevoerd
Luchtwassers		Op het buitenterrein	Gesloten proces

3. Toetsing aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming

3.1 Bodemrisico checklist

De activiteiten uit de tabel 2.1. zijn getoetst aan de NRB en in de onderstaande tabel 3.1 weergegeven. Hierbij is gebruik gemaakt van de bodemrisico checklist (BRCL) uit bijlage 1 deel 3 van de NRB 2012. Door het toepassen van het Stappenplan kan op basis van de BRCL een juiste selectie gemaakt worden van voorzieningen en maatregelen waardoor een verwaarloosbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd. Het Cvm nr. geeft het nummer weer van de combinatie van voorziening en maatregel.

Tabel 3.1. toetsing van de activiteiten aan de NRB

Activiteit	BRCL	Cvm nr:	Bodembeschermende voorzieningen
Opslag van dieselolie 3000 liter	1.3	III	<ul style="list-style-type: none"> Dubbelwandige tank met lekdetectie Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Aftanken voertuigen en vullen noodstroom aggregaat	3.4	I	
Noodstroom aggregaat	1.3	II	<ul style="list-style-type: none"> Controle op vol raken lekbak en visuele controle op lekkage en faciliteiten en personeel
Opslag van dierlijke mest	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> Periodieke controle en faciliteiten en personeel
Bedrijfsriolering bestaand	5.1.1	I	<ul style="list-style-type: none"> Waar mogelijk inspectie als vloeistofdichte voorziening en algemene zorg
Opslag smeerolie 5000 liter	1.3	III	<ul style="list-style-type: none"> Dubbelwandige tank met lekdetectie

			<ul style="list-style-type: none"> • Inspectie tank, visueel toezicht en algemene zorg
Opslag afgewerkte olie 4000 liter	1.3	III	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige tank met lekdetectie • Inspectie tank, visueel toezicht en algemene zorg
Hydrolyse put	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en faciliteiten en personeel
Folie bassin	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en faciliteiten en personeel
Opslag natronloog	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Opslag zoutzuur	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Opslag zwavelzuur	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Lossen drijfmest, diesel, spuiwater en zoutzuur	2.1.2	I	<ul style="list-style-type: none"> • Controle op volraken lekbakvoorzieningen en visueel toezicht; • Laadinstructie en faciliteiten en personeel
ADR Containers	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC's opgeslagen in ADR containers • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Werkvoorraad anti-schuim-middel	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Werkvoorraad zuur in IBC	1.3	Geen CVM beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige kunststof IBC • Visueel toezicht en faciliteiten en personeel
Vergistingstank	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en faciliteiten en personeel
Na-vergistingstanks	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en faciliteiten en personeel

Mengtank digestaat verwerking	1.4	I	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en faciliteiten en personeel
Opslagtank zwavelzuur	1.2	III CVM alleen voor appendages en vulmogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en algemene zorg
Opslagtank ijzersulfaat	1.2	III CVM alleen voor appendages en vulmogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en algemene zorg
Opslagtank vet	1.3	III	<ul style="list-style-type: none"> • Dubbelwandige tank met lekdetectie • Inspectie tank, visueel toezicht en algemene zorg
Opslagtank spuiwater	1.2	III CVM alleen voor appendages en vulmogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en algemene zorg
Verpompen mest, zwavelzuur, anti-vlokmiddel, spuiwater	2.2/2.3	I	<ul style="list-style-type: none"> • Kerende voorziening; • Visueel toezicht • Faciliteiten en personeel
Opslagtank ingedroogd digestaat	1.2	III	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en; • Algemene zorg.
WKK installaties	4.1	II	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoudsprogramma en; • Systeem inspectie en; • Algemene zorg
Drooginstallatie digestaat	4.1	I	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoudsprogramma en; • Systeem inspectie en; • Algemene zorg
Opslagtank co-producten	1.2	III	<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle en; • Algemene zorg.
Luchtwassers	4.1	II	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoudsprogramma en; • Systeem inspectie en; • Algemene zorg

3.2 Analyse van de toetsing

Per activiteit wordt aangegeven hoe de toetsing heeft plaatsgevonden en welke maatregelen/voorzieningen zijn getroffen om te komen tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Opslag van dieselolie en aftanken voertuigen en noodstroom aggregaat

De opslag van de dieselolie vindt plaats in een dubbelwandige tank voorzien van lekdetectie. Volgens de BRCL voldoet een dubbelwandige tank met lekdetectie met algemene zorg. Bij eventuele morsingen tijdens het aftanken van voertuigen is voldoende absorptiemiddel aanwezig. De aggregaten zijn voorzien van een interne lekbak, zodat vloeistoffen niet weg kunnen lekken.

Mestopslag en vloeren stallen

De mestopslag is mestdicht uitgevoerd. De kelder voor de dunne mest is ook mestdicht uitgevoerd. De kelders zijn uitgevoerd overeenkomstig het Besluit mestbassins. De vloeren van de kuikenstallen zijn allemaal in aaneengesloten beton uitgevoerd. Er is geen sprake van mest overstort. De mest wordt met behulp van een shovel uit de stallen gereden. De mest wordt samen met co-producten vergist in een vergistingsinstallatie. Alle genoemde maatregelen leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Bedrijfsriolering

De riolering is vloeistofdicht aangelegd. Hiermee wordt een verwaarloosbaar bodemrisico gerealiseerd. Het spoelwater dat door de riolering wordt geleid is niet direct bodembedreigend.

Opslag vet, smeeroliën en afgewerkte olie.

De oliën en het vet zijn opgeslagen in een dubbelwandige tank voorzien van lekdetectie. Bij gebruik van dubbelwandige tank met lekdetectie volstaat voor een verwaarloosbaar bodemrisico een kerende ondergrond, frequent toezicht en adequaat handelen in geval van lekkages. Om eventuele lekkages op te ruimen zijn voldoende absorptiemiddelen en poetsdoeken aanwezig. Er vindt regelmatig toezicht plaats.

Opslag zuren en basen

De zuren en basen zijn opgeslagen in geschikte emballage (kunststof IBC's) Bij gebruik van geschikte emballage volstaat voor een verwaarloosbaar bodemrisico een kerende ondergrond, frequent toezicht en adequaat handelen in geval van lekkages. Er is voldoende toezicht aanwezig. Dagelijks is men meerdere malen in de ruimten aanwezig waar de zuren en basen zijn opgeslagen.

Gesloten processen of bewerking

De WKK-installaties, de luchtwassers en de drooginstallatie zijn gesloten processen. De installaties worden regelmatig onderhouden. Dit is nodig om de goede werking van de verschillende installaties te waarborgen. Hier zit niet alleen een milieubelang in maar is ook economisch van belang. Wanneer bijvoorbeeld de WKK-installaties niet goed werken wordt het gas niet omgezet in energie en dan kan de vrijkomende warmte niet ingezet worden om de stallen te verwarmen en de drooginstallatie te voorzien van de benodigde warmte. Er is voor de installaties een periodiek onderhoudsprogramma met systeem inspectie naast de aanwezige algemene zorg. Tijdens de gangbare bedrijfsprocessen kunnen geen stoffen uit de bewerking of installaties vrijkomen. De drooginstallatie is daarnaast ook nog inpandig opgesteld.

Opslag vloeibare co-producten en gedroogd digestaat in verticale tanks

De verticale tanks zijn dubbelwandig uitgevoerd en voorzien van lekdetectie. Bij gebruik van een dubbelwandige tank met lekdetectie volstaat voor een verwaarloosbaar bodemrisico een kerende ondergrond, frequent toezicht en adequaat handelen in geval van lekkages. Dagelijks is er voldoende toezicht aanwezig.

4. Incidentenmanagementplan

4.1 Inleiding

Ondanks de getroffen voorzieningen en maatregelen is het mogelijk dat door falen van procesapparatuur en/of onjuist menselijk handelen, stoffen vrij komen die de bodem kunnen belasten. Hoewel het onmogelijk is alle ongewenste voorvallen te identificeren, is het raadzaam denkbare incidenten zo veel mogelijk te onderkennen en daaraan procedures te verbinden die aangeven welke acties en door wie moeten worden genomen.

4.2 Noodprocedures

In een incidentenmanagementplan wordt vastgesteld, hoe moet worden gehandeld wanneer ten gevolge van incidenten, bijvoorbeeld lekkages en morsingen van olie bodembelasting kan worden tegengegaan, dan wel in omvang moet worden beperkt. Ten aanzien van de opslag van zwavelzuur is een specifiek noodplan opgesteld. Nabij de zwavelzuurtank is een instructie opgesteld hoe te handelen in geval van lekkages van de tank.

Melding en registratie

Mogelijke bodemcalamiteiten worden door Jorritsma of door werknemers geconstateerd en geregistreerd.

Mocht er sprake zijn van bodemverontreiniging, dan zal het bevoegd gezag, de provincie Fryslân, zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gebracht.

Voorkomen van verspreiding, opruimen, schoonmaken en herstel

De instructies van de door het college aangewezen toezichthoudende ambtenaren zullen vervolgens worden opgevolgd.

Hulpmateriaal

Per calamiteit zal worden beoordeeld welk hulpmateriaal ingezet dient te worden.

Gemorste oliën moeten direct worden opgeruimd met behulp van de aanwezige absorptie- of neutralisatiemiddelen. Gebruikte absorptiemiddelen en niet meer voor gebruik geschikte gemorste diesel worden als gevaarlijk afval behandeld en opgeslagen.

Evaluatie

Nadat de calamiteit is hersteld zal geëvalueerd worden of in het vervolg een dergelijke calamiteit voorkomen kan worden.

4.3 Instructie aanwezige werkzame personen

De binnen de inrichting aanwezige werkzame personen zijn afdoende geïnstrueerd op de volgende punten:

- Juiste bediening apparatuur, de daartoe uit te voeren handelingen en de bijbehorende beschermende maatregelen;
- Opruimen van vrijgekomen stoffen;
- Melden van incidenten en tekortkomingen aan Jorritsma of een daarvoor aangewezene verantwoordelijke.

Indringing van gemorste stoffen in de bodem en/of verdere verspreiding daarvan over het terrein kan soms worden voorkomen door stoffen te absorberen en op te ruimen. Daarvoor moeten in de nabijheid van de dieseltank geschikte en voldoende opruimvoorzieningen aanwezig zijn. Naast absorptiemiddelen en poetsdoeken moet hier ook worden gedacht aan materiaal om lekkages te stoppen.

Toezicht en eindverantwoordelijk

Jorritsma houdt toezicht op het naleven van de werkinstructie en is tevens eindverantwoordelijk.

5. Conclusie

Zoals in het voorgaande is gebleken kunnen alle activiteiten voldoen aan een verwaarloosbaar bodemrisico. Reden hiervoor is dat de combinatie van voorzieningen en maatregelen voldoende en toereikend zijn. Daarnaast is het incidentenmanagement vastgelegd, waarin de algemene zorg, faciliteiten en instructies voor personeel duidelijk zijn. Door het toepassen van incidentenmanagement worden geconstateerde morsingen en lekkages opgeruimd en verholpen. Hiermee wordt verspreiding naar de bodem voorkomen en/of zoveel mogelijk beperkt.

Bijlage I

Controlelijst

Datum controle/ calamiteit	Voorziening	Toestand	Benodigde actie
14 maart 2016 ¹	Opslag dieselolie	Geen lekkage	Geen
20 juni 2016 ²	Na-vergistingstank	Geen lekkage	Geen

¹ Voorbeeld 1

² Voorbeeld 2

Bijlage II

Telefoonlijst belangrijke nummers

[REDACTED]	06-[REDACTED]
Alarmnummer brandweer, ambulance en politie	**112 0900 8844
Provincie Fryslân (milieu alarmnummer)	058-212 24 22
Wetterskip Fryslân	058-292 22 22

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen